

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ MECHANISM OF MANAGEMENT OF ACCOUNTS RECEIVABLE OF ENTERPRISES

У статті розглянуто актуальні питання організації управління дебіторською заборгованістю на підприємствах у сучасних ринкових умовах як передумови посилення платіжної дисципліни. Проаналізовано загальну структуру дебіторської і кредиторської заборгованостей ТОВ «Технології гідроочищення» та причини їх зміни в умовах сучасної економічної ситуації в країні. Досліджено та узагальнено систему заходів, які необхідно провести для ефективного управління дебіторською заборгованістю підприємства. Проведено узагальнення рекомендацій щодо заходів, спрямованих на підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю на підприємствах.

Ключові слова: аналіз, дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість, організація, управління, ефективність.

В статье рассмотрены актуальные вопросы организации управления дебиторской задолженностью на предприятиях в современных рыночных условиях как предпосылки усиления платежной дисциплины. Проанализированы общая структура дебиторской и кредиторской задолженностей ООО «Технологии гидроочистки» и причины их изменения в условиях современной экономической ситуации в стране. Исследована и

обобщена система мероприятий, которые необходимо провести для эффективного управления дебиторской задолженностью предприятия. Проведено обобщение рекомендаций о мерах, направленных на повышение эффективности управления дебиторской задолженностью на предприятиях.
Ключевые слова: анализ, дебиторская задолженность, кредиторская задолженность, организация, управление, эффективность.

The article deals with the actual issues of managing the accounts receivable at enterprises in the current market conditions as a prerequisite for the strengthening of payment discipline. The general structure of accounts receivable and payables of LLC "Technologies of water treatment" and the reasons of their change in the conditions of the current economic situation in the country are analysed. The system of measures necessary for effective management of receivables of the enterprise is investigated and summarized. A generalization of recommendations for measures aimed at improving the efficiency of management of accounts receivable at enterprises is carried out.

Key words: analysis, accounts receivable, accounts payable, organization, management, efficiency.

УДК 631.16:658.153

Пеняк Ю.С.

к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування
Харківський навчально-науковий інститут

«Університет банківської справи»

Данильчук І.В.

бухгалтер приватного підприємства
«ЛІМС»

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання за наявності конкуренції як невід'ємного елемента ринкової економіки та складнощів реалізації та збуту продукції підприємства продають її, використовуючи форми послідовної оплати. Таким чином, у підприємств з'являється дебіторська заборгованість, яка виступає важливим складником оборотного капіталу. Однією з основних проблем житлово-комунального господарства є постійне накопичення дебіторської заборгованості, що призводить до збільшення кредиторської заборгованості. Ці чинники значною мірою впливають на те, що житлово-комунальне господарство є найбільш кризовою серед основних підгалузей міського господарства України. Погашення дебіторської заборгованості в стислі терміни, недопущення її збільшення вище за допустиму межу – реальна можливість подолати або пом'якшити дефіцит оборотного капіталу. У зв'язку із цим особливого значення набуває питання ефективного управління дебіторською заборгованістю, оскільки остання призводить до відволікання коштів із господарського обороту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема управління дебіторською заборгованістю є досить поширеною і висвітлюється у публікаціях багатьох науковців і практиків, зокрема В.О. Ганусича [1], Т.А. Демченка [2], Т.О. Рудаченко

[4], В.С. Сатур [5], Л.В. Таратути [6], О.В. Топоркової [7], В.В. Шепелевича [8] та ін. У працях цих учених розкриваються проблеми оцінки та формування дебіторської заборгованості. Основна увага в наукових розробках приділялася аналізу, вдосконаленню методики оцінки, управління та оперативного контролю дебіторської заборгованості підприємства. Але деякі теоретичні та методичні положення щодо встановлення сутності дебіторської заборгованості підприємств та управління нею залишаються остаточно невирішеними і потребують проведення подальших досліджень.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження актуальних проблем та методів управління дебіторською заборгованістю для поліпшення результатів фінансово-господарської діяльності ТОВ «Технології гідроочищення».

Вклад основного матеріалу дослідження. Дебіторська і кредиторська заборгованості є реальним явищем у платіжному обороті підприємства, вони виникають у результаті відсутності збігу між датою виникнення зобов'язання та датою платежу за ним. Проте їхня динаміка, особливо в умовах фінансової кризи, не забезпечує підвищення ефективності використання оборотного капіталу на підприємствах. На величину оборотного капіталу, безумовно, впливає його вкладання у виробничі запаси підприємств, однак великий

обсяг заборгованостей характеризує ступінь незавершеності кругообігу оборотного капіталу та його трансформації в матеріальну і грошову форми [2].

Розміщення коштів підприємства відіграє дуже велику роль у фінансовій діяльності і підвищенні його ефективності, тому в процесі аналізу активів підприємства передусім треба вивчити зміни в їх складі та структурі і дати їм оцінку (табл. 1).

Із даних таблиці видно, що вартість активів підприємства зросла з 3 060,7 тис. грн. на початок 2017 р. до 4 257,9 тис. грн. на кінець 2017 р. Проте структура активів ТОВ «Технології гідроочищення» залишається майже незмінною, з перевагою на користь оборотних активів 98,16% у структурі активів підприємства, відповідно, 1,84% припадає на необоротні активи. За досліджуваний період відбулося скорочення грошей та їх еквівалентів, водночас збільшилася дебіторська заборгованість на 397,5 тис. грн. (2,58%), та інша дебіторська заборгованість – на 41,1 тис. грн. Саме тому ТОВ «Технології гідроочищення» необхідно розробити систему заходів щодо вдосконалення структури оборотних засобів.

Аналіз дебіторської заборгованості дає змогу оцінити можливу величину доходів, які можуть бути отримані у вигляді штрафів, пені, неустойок від дебіторів, які прострочили оплату.

Для цього розглянемо динаміку складу і структури дебіторської заборгованості (рис. 1).

Аналіз структури дебіторської заборгованості ТОВ «Технології гідроочищення» за 2017 р. показав, що значних змін не відбулося. У структурі дебіторської заборгованості переважає дебіторська заборгованість за роботи та послуги і на кінець 2017 р. становить 38,7%, а інша поточна заборгованість – 28,8%.

Дебіторська заборгованість, що має значну питому вагу в складі поточних активів, суттєво впливає на фінансовий стан підприємства. Значення аналізу дебіторської заборгованості особливо зростає в період інфляції, коли іммобілізація власних оборотних активів стає дуже не вигідною. Прискорити погашення дебіторської заборгованості можна шляхом: ознайомленням з фінансовим станом покупця та набуття впевненості щодо

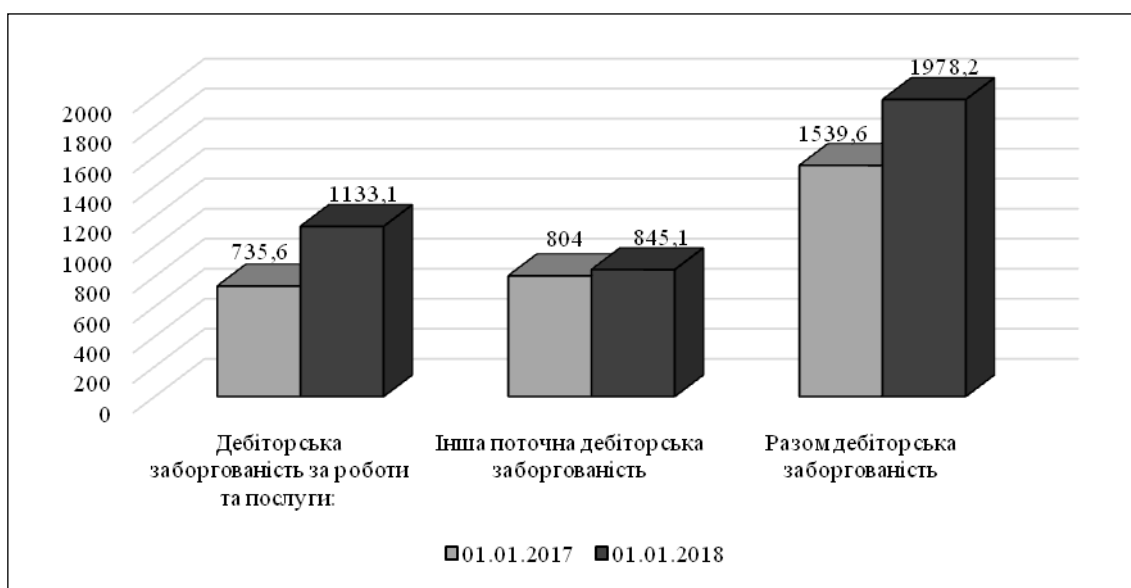

Рис. 1. Динаміка складу і структури дебіторської заборгованості ТОВ «Технології гідроочищення» за 2017 р.

Таблиця 1

Склад і структура активів ТОВ «Технології гідроочищення», 2017 р.

Засоби підприємства	На початок року		На кінець року	
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %
Необоротні активи	1,3	0,04	78,3	1,84
Оборотні активи, у тому числі	3059,4	99,96	4179,6	98,16
-виробничі запаси	410,4	13,4	1254,4	29,46
-гроші та їх еквіваленти	1047,3	34,22	864,1	20,29
-дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	735,6	24,03	1133,1	26,61
-інша поточна дебіторська заборгованість	804,0	26,28	845,1	19,84
інші оборотні активи	62,1	2,03	82,9	1,96
Усього активів	3060,7	100,0	4257,9	100,0

його подальшої платоспроможності, своєчасним оформленням розрахункових документів, застосуванням попередньої оплати, застосуванням вексельної форми оплати, вдосконаленням розрахунків і т. д.

Під складом дебіторської заборгованості зазвичай розуміють перелік господарюючих суб'єктів, щодо яких виник конкретний складник заборгованості. Оскільки в господарстві дебіторська заборгованість існує лише за товарними операціями та отриманими послугами, з'ясуємо складники її утворення по покупцях та замовниках (табл. 2).

Як бачимо, серед дебіторів, які мають найбільші суми заборгованості перед ТОВ «Технології гідроочищення», у 2017 році можна виділити наступні: Вижницька міська рада – 409,0 грн., КП «Боріславводоканал» – 440,1 грн. за послуги (роботи). Зростання дебіторської заборгованості не завжди оцінюється негативно, а зниження – позитивно. Необхідно розрізняти нормальну і прострочену заборгованість. Наявність другої створює фінансові ускладнення, тому що підприємство буде відчувати нестачу фінансових ресурсів для придбання виробничих запасів, виплати заробітної плати і т. ін. Крім того, заморожування коштів у дебіторській заборгованості призводить до уповільнення оборотності капіталу.

Прострочена дебіторська заборгованість означає також зростання ризику непогашення боргів

і зменшення прибутку, тому кожне підприємство зацікавлене у скороченні термінів погашення належних йому платежів. Показник якості визначає ймовірність отримання заборгованості в повній сумі, яка залежить від терміну утворення заборгованості. Практика показує, що чим більше термін дебіторської заборгованості, тим нижча ймовірність її отримання.

У ході аналізу дебіторської заборгованості слід розкривати її якісний склад і внутрішню структуру як за видами заборгованості, так і за термінами виникнення. Це необхідно для того, щоб, по-перше, виявити прострочені та безнадійні борги дебіторів, по-друге, встановити розмір боргів і, по-третє, щоб своєчасно вжити заходи зі стягнення з дебіторів прострочених боргів. Для цього проаналізуємо вік дебіторської заборгованості (табл. 3).

Практика показує, що чим більший термін дебіторської заборгованості, тим менша ймовірність її отримання. Як видно з даних таблиці, ТОВ «Технології гідроочищення» станом на початок 2017 р. мало дебіторську заборгованість за роботи та послуги, загальна величина якої становила 735,6 тис. грн., у т. ч. заборгованість терміном сплати до 12 місяців – 417,3 тис. грн. (56,7%), від 12 до 18 місяців – 100,0 тис. грн. (13,6%), від 18 до 36 місяців – 218,3 тис. грн. (29,7%). Як бачимо, найважчою є ситуація з дебіторською заборгованістю за роботи та послуги з терміном

Таблиця 2

Зміна сум заборгованості з дебіторами ТОВ «Технології гідроочищення» за 2017 р., грн.

Назва дебітора	Предмет заборгованості	На початок року	На кінець року	Зміна (+,-)
Вижницька міська рада	За послуги (роботи)	409,0	250,0	-159,0
ФОП Акулов	За послуги (роботи)	108,0	90,0	-18,0
КП «Боріславводоканал»	За послуги (роботи)	47,7	440,1	392,4
Новодністровська міська рада	За послуги (роботи)	100,1	303,0	202,9
Яворівська квартирно-експлуатаційна частина району	За послуги (роботи)	70,8	50,0	-20,8
РАЗОМ	-	735,6	1133,1	397,5

Таблиця 3

Дебіторська заборгованість ТОВ «Технології гідроочищення» за терміном виникнення, 2017 р.

Показник	Усього		У тому числі за строками виникнення					
			до 12 міс.		від 12 до 18 міс.		від 18 до 36 міс.	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%
На початок року								
Дебіторська заборгованість за роботи та послуги	735,6	100,0	417,3	56,7	100,0	13,6	218,3	29,7
Інша поточна дебіторська заборгованість	804,0	100,0	513,6	63,9	290,4	36,1	-	-
На кінець року								
Дебіторська заборгованість за роботи та послуги	1133,1	100,0	655,1	57,9	218,0	19,2	260,0	22,9
Інша поточна дебіторська заборгованість	845,1	100,0	680,1	80,5	165,0	19,5	-	-

непогашення до 12 місяців. Це досить негативно характеризує фінансовий стан підприємства.

Вагомий вплив на фінансовий стан підприємства, крім зміни обсягів та складу дебіторської заборгованості, здійснює зміна ефективності її використання. Розрахунок показників ефективності використання та якісного складу дебіторської заборгованості наведений у табл. 4.

Проаналізувавши дані таблиці, бачимо, що у звітному році оборотність дебіторської заборгованості становила 23,94%. Відповідно, тривалість обороту дебіторської заборгованості зменшилася до 15 днів, що менше на 10 днів порівняно з попереднім роком. Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованостей на кінець 2017 р. становило 0,17 і вказує, що в господарстві значно переважають обсяги кредиторської заборгованості. Проте темпи збільшення дебіторської заборгованості випереджають темпи збільшення кредиторської заборгованості.

Більшість проблем, пов'язаних з управлінням дебіторською та кредиторською заборгованостями, погіршує показники ефективності підприємства, знижує його ліквідність та впливає на рентабельність, платоспроможність та оборотність, що є негативним чинником, особливо для підприємств, які працюють не лише на вітчизняному ринку. Виходячи з вищесказаного, найважливішим завданням для керівництва підприємства вважаємо управління дебіторською та кредиторською заборгованостями. Цей процес покладається на вищу ланку керівництва в галузі фінансів. Його складниками є облік дебіторської та кредиторської заборгованостей, прогнозування майбутніх показників заборгованості; встановлення гранично допустимих сум боргу; за необхідності вжиття заходів щодо коригування показників.

На рис. 2 представлено порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованостей ТОВ «Технології гідроочищення» за 2017 р.

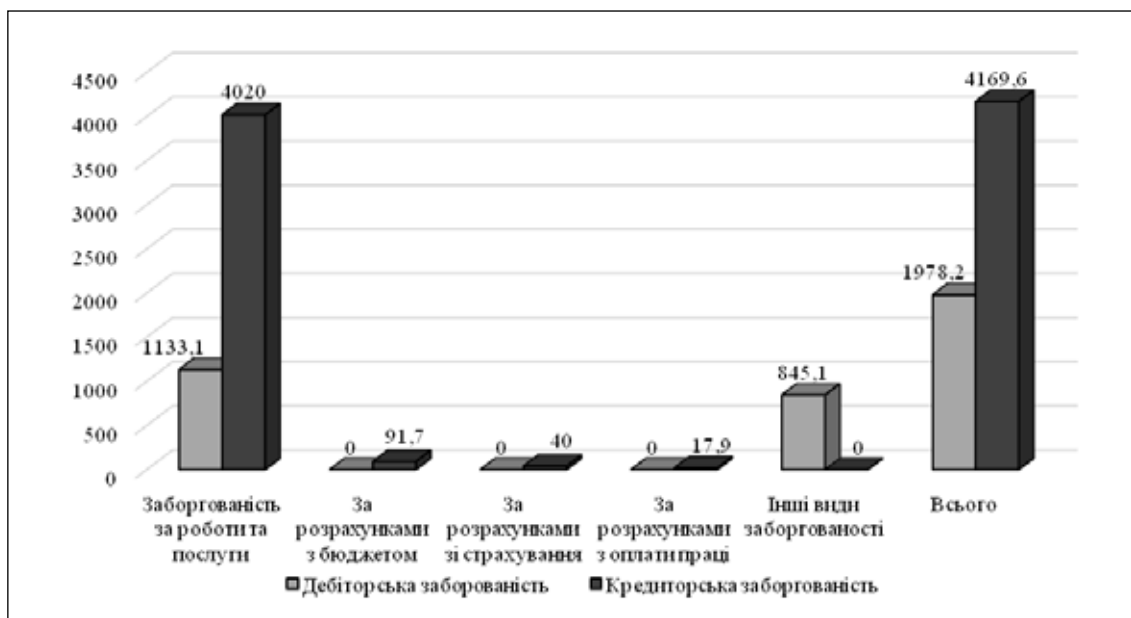

Рис. 2. Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованостей ТОВ «Технології гідроочищення» у 2017 р.

Таблиця 4

Показники ефективності використання та якісного складу дебіторської заборгованості, 2017 р.

Показник	На початок року	На кінець року	Відхилення (+,-)
Оборотність дебіторської заборгованості	14,37	23,94	9,57
Тривалість обороту дебіторської заборгованості, днів	25	15	-10
Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованостей	0,32	0,17	-0,15
Питома вага дебіторської заборгованості в оборотних активах	16,0	7,7	-8,3
Співвідношення темпів зміни дебіторської та кредиторської заборгованостей	1,89	1,62	-0,27
Співвідношення темпів зміни дебіторської заборгованості та виручки від реалізації	1,67	1,09	0,58

Так, бачимо, що в 2017 р. у ТОВ «Технології гідроочищення» загальна сума дебіторської заборгованості становила 1 978,2 тис. грн., основна частина якої (38,7%) припадає на дебіторську заборгованість за роботи та послуги. Аналізуючи кредиторську заборгованість, бачимо, що її загальна сума становить 4 169,6 тис. грн. і є більше за суму дебіторської заборгованості на 3 036,5 тис. грн.

Так, зменшення дебіторської заборгованості проти кредиторської свідчить про погіршення стосунків із клієнтами, тобто про зменшення кількості покупців продукції. Ситуація, що склалася на підприємстві, може призвести до кризового фінансового стану в майбутньому періоді.

Для ефективного управління кредиторською заборгованістю необхідне проведення таких заходів: постійний контроль над кредиторською заборгованістю, оскільки за вмілого управління вона може стати додатковим, а головне – дешевим джерелом залучення позикових коштів; ранжування контрагентів у реєстрі платежів; планування обсягів залучення коштів; здійснення постійного контролю та аналізу кредитних рахунків за часовими діапазонами.

Управління дебіторською та кредиторською заборгованостями – один із ключових складників системи управління будь-яким підприємством, який включає сукупність методів, принципів та процедур взаємодії з покупцями щодо реалізації активів чи послуг із відстрочкою платежу, інкасації заборгованості та організації фінансового забезпечення боргової активності. Управління дебіторською та кредиторською заборгованостями також характеризується системою інструментів, які, враховуючи макро- та мікропоказники, регулюють та

узгоджують інтереси підприємства та контрагентів, забезпечуючи, таким чином, фінансову стійкість підприємства в довгостроковій перспективі.

Отже, для ефективного управління дебіторською заборгованістю підприємство має здійснити такі заходи:

1. Здійснити попередню перевірку клієнтів щодо можливості своєчасного погашення ними заборгованості.

2. Сформувати рейтинг кредитоспроможності клієнтів і відмовитися від подальшого співробітництва з клієнтами, які мають низький кредитний рейтинг.

3. Визначити критерії надання кредиту, його граничний розмір, терміни відстрочки повернення боргу, розмір та порядок надання знижок, форму штрафних санкцій.

4. Класифікувати дебіторську заборгованість за різними ознаками (за боржниками, термінам, підставами виникнення).

5. Розробити план заходів щодо роботи з кожним клієнтом з визначенням термінів, відповідальних, оцінки затрат, а також одержаного ефекту.

6. Організувати ведення реєстру дебіторської заборгованості та виокремити прострочену дебіторську заборгованість.

7. Провести реальну оцінку вартості і швидкості обороту дебіторської заборгованості.

8. Встановити зв'язок системи мотивації персоналу з розміром дебіторської заборгованості, а також розробити та затвердити положення про мотивацію по досягнутих результатах.

9. Внести інформацію щодо запланованих сум погашення дебіторської заборгованості до фінансового плану підприємства і здійснити контроль над виконанням.

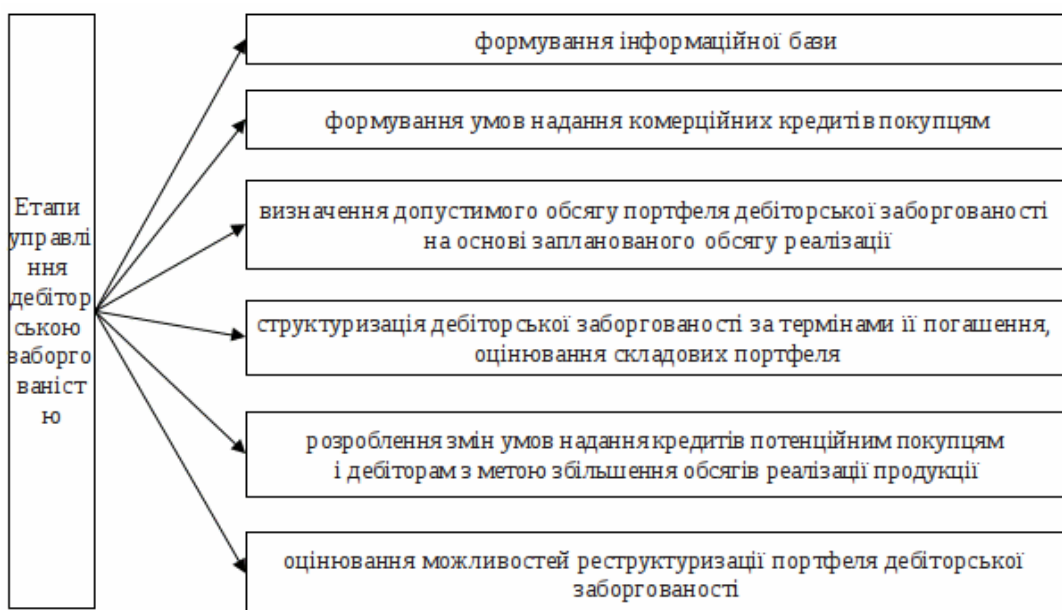

Рис. 3. Етапи управління дебіторською заборгованістю

10. За можливості запроваджувати інші сучасні методи управління дебіторською заборгованістю, такі як факторинг, страхування фінансових ризиків, використання оплати векселями.

11. Запроваджувати політику надання знижок за швидку оплату продукції. Негайне погашення дебіторської заборгованості скоротить суму заборгованості дебіторів [10, с. 60].

Таким чином, можемо виділити основні етапи управління дебіторською заборгованістю (рис. 3).

За допомогою такого алгоритму підприємства зможуть контролювати ефективність управління дебіторською заборгованістю.

Висновки з проведеного дослідження.

Таким чином, одним із поширених чинників зниження ефективності управління дебіторською заборгованістю є порушення співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованостями. Постійне перевищення дебіторської заборгованості над кредиторською може призвести до фінансової нестабільності підприємства. Результатом функціонування механізму управління дебіторською заборгованістю на підприємстві є отримання грошових коштів та мінімізація дебіторської заборгованості. Разом із цим ефективно управління заборгованістю дасть змогу реально охарактеризувати фінансове становище і приймати важливі стратегічні рішення щодо стабілізації стану на ринку та зниження витрат.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Ганусич В.О., Гурська І.В. Облік дебіторської заборгованості: управлінський та організаційний аспекти. Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. 2017. Вип. 1(1). С. 441–445.
2. Демченко Т.А., Ковальчук М.С. Значення дебіторської заборгованості на підприємстві. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. Умань: Візаві, 2017. С. 122–124.
3. Офіційний сайт ТОВ «Технології гідроочищення». URL: <http://tehgidro.com.ua/ukr/about> (дата звернення: 10.10.2018).
4. Рудаченко О.О. Дебіторська заборгованість як одна із загроз кризового стану підприємств житлово-комунального господарства. Бізнес-адміністрування в умовах турбулентної економіки: матеріали II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. Х., 2016. С. 114–116.
5. Сатур В.С. Розробка пропозицій щодо удосконалення ведення обліку дебіторської заборгованості. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_gum/Vzhdtu_econ/2018_2/35.pdf. (дата звернення: 22.09.2018).
6. Таратута Л.В. Управління поточною дебіторською заборгованістю в умовах кризи. Сталий розвиток економіки. 2017. № 4. С. 220–228.

7. Топоркова О.В., Євлаш Т.О. Управління дебіторською заборгованістю як один з інструментів фінансової політики підприємства. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2018. Вип. 1(7). С. 84–88.

8. Шепелевич В.В. Проблеми управління дебіторською заборгованістю та шляхи їх вирішення на підприємстві. Агросвіт. 2016. № 6. С. 107–112.

9. Hoover E.M., Giarratani F. An Introduction to Regional Economics : The Web book of regional science, Regional research Institute, West Virginia university. URL: www.rri.wvu.edu/WebBook/Giarratani/chapternine.htm#9.1 (дата звернення: 05.10.2018).

10. Федорченко О.Є. Актуальні проблеми управління дебіторською заборгованістю на підприємстві. Інвестиції: практика та досвід. 2018. Вип. 21. С. 60–62.

REFERENCES:

1. Hanusych V.O. (2017) Oblik debitorskoj zaborhovanosti: upravlinskyi ta orhanizatsiinyi aspekty. Ekonomika. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. vol. 1, pp. 441–445. [in Ukrainian]
2. Demchenko T.A. (2017) Znachennia debitorskoj zaborhovanosti na pidpriemstvi. Uman: VPTs "Vizavi". Materialy IV Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi Internet-konferentsii. – pp. 122–124. [in Ukrainian]
3. Ofitsiinyi sait TOV "Tekhnologii hidroochyshchennia". Available at: <http://tehgidro.com.ua/ukr/about> (accessed 10.10.2018).
4. Rudachenko O.O. (2016) Debitorska zaborhovanist yak odna iz zahroz kryzovoho stanu pidpriemstv zhytlovo-komunalnoho hospodarstva. Biznes-administruvannia v umovakh turbulentnoi ekonomiky: materialy II mizhnarodnoi naukovopraktychnoi internet-konferentsii. pp. 114–116. [in Ukrainian]
5. Satur V.S. Rozrobka propozyzii shchodo udoskonalennia vedennia obliku debitorskoj zaborhovanosti. Available at: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_gum/Vzhdtu_econ/2018_2/35.pdf. (accessed 29.09.2018)
6. Taratuta L.V. (2017) Upravlinnia potochnoi debitorskoju zaborhovanistiu v umovakh kryzy. [Stalyi rozvytok ekonomiky] vol. 4, pp. 220–228. [in Ukrainian]
7. Toporkova O. V. (2018) Upravlinnia debitorskoju zaborhovanistiu yak odyin z instrumentiv finansovoi polityky pidpriemstva. Kharkiv: KhDUKHT, Ekonomichna stratehiia i perspektyvy rozvytku sfery torhivli ta posluh. vop. 1 (7), pp. 84–88. [in Ukrainian]
8. Shepelevych V.V. (2016) Problemy upravlinnia debitorskoju zaborhovanistiu ta shliakhy yikh vyrishennia na pidpriemstvi. Ahrosvit: nauk. zhurn. vol. 6, pp. 107–112.
9. Hoover E.M. An Introduction to Regional Economics: The Web book of regional science, Regional research Institute, West Virginia university. Available at: www.rri.wvu.edu/WebBook/Giarratani/chapternine.htm#9.1 [in USA] (accessed 05.10.2018).
10. Fedorchenko O.Ye. (2018) Aktualni problemy upravlinnia debitorskoju zaborhovanistiu na pidpriemstvi. Investytsii: praktyka ta dosvid. vop. 21. pp. 60–62. [in Ukrainian]

Penyak J.S.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Accounting and Taxation,
Kharkiv Educational-Scientific Institute,
State Higher Educational Institution "Banking University"

Danilchuk I.V.

Accountant, Private Enterprise "LIMS"

MECHANISM OF MANAGEMENT OF ACCOUNTS RECEIVABLE OF ENTERPRISES

The relevance of the problem. In today's economic conditions, there are accelerated growth rates of receivables of enterprises, which occupy a significant share in the structure of current assets of many entities. The current state of mutual settlements between enterprises is characterized by a significant share of receivables and accounts payable for goods in their current assets and current liabilities. The rapid deterioration in the financial position of enterprises in recent years was caused by problems in their lending and debt management. In this regard, the issue of effective management of accounts receivable is of particular importance since the latter leads to a diversion of funds from economic turnover.

The purpose of the study is to analyse the methods of management of accounts receivable in order to improve the results of financial and economic activity of Technologies of Hydro Purification Ltd.

Methods and results of research. Debt management is an urgent need for Ukrainian business entities due to strict conditions of competition, resource constraints, short terms of making decisions on the provision of commodity loans, low solvency and business activity of counterparties. This is a complex, diverse process, which depends on the close cooperation of various divisions of the enterprise and the complex consideration of a wide range of influential factors.

Debt management should be considered as a flexible mechanism for the constant search for the most effective links with the economic environment and its ability to succeed in the market through the management of financial resources of the enterprise.

For efficient management of accounts receivable, the company should take the following measures: preliminary check of clients on the possibility of timely repayment of their debts; Form a rating of creditworthiness of clients and to refuse further cooperation with clients who have low credit rating; Determine the criteria for granting a loan, its maximum size, the terms of postponement of repayment of debt, the size and procedure for providing discounts, the form of penalties; Categorize accounts receivable on various grounds (for debtors, terms, basis of accounts receivable); Develop a plan of work on each client with the definition of terms, responsible, cost estimation, and also the received effect; Organize the maintenance of the register of accounts receivable and distinguish the overdue accounts receivable; Make a real assessment of the value and rate of turnover of receivables; Establish a connection between the system of personnel motivation with the size of receivables and introduce modern methods of managing receivables, such as factoring, financial risk insurance, and the use of payment by bills.

The result of the functioning of the mechanism of management of accounts receivable at the enterprise is the receipt of cash and minimization of receivables. Effective debt management will allow you to really characterize the financial position and make important strategic decisions to stabilize the market and reduce costs.